

HVALA ZA VAŠ OBISK

FRANCI ŽNIDAR

(Pozdravni nagovor na srečanju škofa dr. Petra Štumpfa s člani Medorganizacijskega sveta v Slovenski hiši dne 15. 11. 2013)

Ko so naši starši zapuščali avstrijska in italijanska taborišča, je njihov vrhovni pastir, ljubljanski škof v izseljenstvu dr. Gregorij Rožman jasno videl, da se mu bo čreda razšla v neznani svet. Skrbno jim je naročal:

- naj zaupajo v Boga preko molitve.
- naj sledijo slovenskim dušnim pastirjem, ki jih bodo spremljali.
- naj ostanejo povezani preko novih društev in organizaciji, v kolikor jim bo to mogoče.
- naj ne izgube stika s svojimi koreninami, naj ohranjajo slovensko besedo in kulturo.

Spoštovani g. Škof dr. Peter Štumpf. Po 65. letih se nahajate 12.000 km od rodne Slovenije, da bi podali zakrament sv. birme še v slovenskem jeziku kar stotim otokom, ki so potomci takratnih prisiljenih emigrantov.

Sprejemamo Vas v Slovenski hiši, v kateri se nahaja cerkev Marije Pomagaj, kraj, kjer molimo in poslušamo božjo besedo, in kjer je grob naših prednikov; ob učilnicah, kjer se otroci in mladostniki učijo slovenski jezik in slovensko kulturo; v kraju, kjer se piše naš tisk še v slovenščini; kjer se srečujemo s predstavniki organizacij; kjer se predava; kjer je oder in dvorana za naše prireditve, kjer razstavljajo naši umetniki ... kjer je košček naše drage Slovenije.

Nasvet, ki ga je v očetovskem duhu podal takratni izseljenski škof, je bil preprost in enostaven. Izkazalo se je, da ne bi mogel dati boljšega. Naši dušni pastirji skupaj z našimi starši uživajo v sebi notranji mir, ker so izvršili svoje poslanstvo. Naloga je bila dobro opravljena in škofu dr. Rožmanu smo hvaležni, ker je predvideval in upal, da se da čredo ohraniti blizu pastirjev.

Sedaj mi, tukaj navzoči tvorimo čredo, ker tudi mi:

- zaupamo v Boga;
- sodelujemo z našimi dušnimi pastirji;
- smo povezani preko društev;
- ohranjamo slovensko kulturo tudi preko slovenske besede in držimo stike s svojimi koreninami.

Prav zaradi tega vas, g. škof, danes z veseljem sprejemamo v naš krog. Počutite se domače; hvala za vaš obisk in naj vas Bog ohrani pri močeh in zdravju še na mnoga leta.

Ministrica s komisijo

Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel je v sredo, 13. novembra, v prostorih Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu sprejela člane Komisije Državnega zbora RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Delovni sestanek je bil namenjen medsebojni izmenjavi informacij in aktualnih vprašanj s področja odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenici po svetu.

Ministrica je člane komisije se-

znanila z delovanjem urada, kjer je izpostavila predvsem dosežke tekočega leta in prioritete naloge za v prihodnje. Večji poudarek urada bo tako še naprej namenjen sodelovanju na gospodarskem področju in vključevanju mladih v dejavnosti slovenskih skupnosti.

Člani komisije so izrazili zadovoljstvo nad posameznimi aktivnostmi urada in reševanjem nekaterih odprtih vprašanj. Opozorili so na težave, ki se pojavljajo pri črpanju evropskih sredstev, kjer pričakujejo, da se bo urad aktivno vključil v pripravo novih finančnih perspektiv. Opozorili so tudi na občutno nižanje proračunskih sredstev urada in pomen tega v odnosu do sosednjih držav.

Proračun, zaupnica in Bruselj

V tem tednu je potekala težko pričakovana seja državnega zbora na kateri so poslanci in poslanke odločali o proračunu za prihodnji dve leti. Trajala je kar dvajset ur in minila brez posebnih presenečenj. Poslanci so sprejeli spremembe državnega proračuna za leto 2014 in s tem izglasovali tudi zaupnico vladi Alenke Bratušek. Proračunski primanjkljaj, ki je za letos dovoljen v višini milijarde in pol evrov, a je presegel dve milijardi, naj bi se prihodnje leto znižal na eno milijardo evrov, kar je pod zahtevanim pragom treh odstotkov bruto domačega proizvoda. Vladni predlog proračuna je bil praktično sprejet brez popravkov, amandmaji opozicije zavrnjeni.

Minister za finance Uroš Čufer je bil zadovoljen, njegova državna sekretarka Mateja Vraničar utrujena. Kot je povedala, morajo zdaj pripraviti vse, da bodo tak proračun lahko tudi izpeljali. Mnogi so sicer opozarjali, da je proračun za leto 2014 nerealen, da bo primanjkljaj višji. Kako na vprašanje, ali bo potreben rebalans, odgovarja

minister za finance Uroš Čufer? Zaveda se, da bo težko, in da bodo potrebni dodatni ukrepi.

Zadovoljnega obraza ni skrivala niti premierka Alenka Bratušek, ki je tako dobila zaupnico. Ta pravzaprav ni bila vprašanje, saj je razmerje moči še vedno precej na strani koalicije. Moralni teolog dr. Ivan Štuhec je ob tem omenil, da je iskanje zaupnice na način, da si že vnaprej dogovorjen s koalicijskimi partnerji, nesmiselno. Smiselna bi bila le, če bi voditelji strank dali poslancem na izbiro, da se ti odločajo vsak zase, kakor mu narekuje vest.

Če se vrnemo k proračunu, je potrjen tako tisti za prihodnje leto kot tisti za leto 2015. Poslanci opozicije so ob obravnavi opozarjali, da sta nerealna in nista razvojno naravnana, med prihodki pa da ne upoštevata drugega kot nove davke.

Medtem, ko so mediji na veliko poročali o seji državnega zbora in sprejemanju proračuna, je finančno ministrstvo dodatno zadolžilo Slovenijo za milijardo in pol. Minister Uroš Čufer je sicer še dan pred mol-

čal, ko so ga spraševali, o načrtih za nadaljnje zadolževanje države. Dejal je le, da v začetku naslednjega leta načrtujejo izdajo obveznic na ameriškem trgu, oziroma podobno zadolžitev kot letos spomladi. V Bruslju so medtem ocenili, da vlada ukrepa v smeri gospodarskega preobrata, a da manevrskega prostora ni. Zmotilo jih je, da je parlament potrdi zakon o proračunu preden je komisija dala svoje mnenje.

Zato je razumljivo, da jih Slovenija skrbi. Evropska komisija je namreč v poročilu o gospodarskih neravnovesjih opredelila 16 držav, ki potrebujejo poglobljen pregled. Med njimi je znova tudi Slovenija, za katero komisija v poročilu sicer ocenjuje, da je v zadnjih mesecih pospešila reforme, pomembne za odpravo neravnovesij, in da dosega ključen napredek v bančnem sektorju. Slovenija je poleg Španije edina, za katero je komisija doslej ugotovila presežna makroekonomska neravnovesja, a postopka proti državi še ni sprožila.

Škof Štumpf med nami

Znova je prišel, da nas potrdi v veri in okrepi zavest pripadnosti slovenski Cerkvi. Dr. Peter Štumpf, škof Murske Sobote, ki je pri slovenski Cerkvi zadolžen za pastoralo med izseljenci, je tako že drugič na obisku Argentine.

Program njegovega srečanja z rojaki je izredno natrpan. Začel se je z letalskim zapletom (zaprte letališča Ezeiza), ki ga je za pol dne pridržal v Rio de Janeiro. Takoj po prihodu (v noči med petkom 15. in soboto 16.) je v soboto dopoldan obiskal Balantičevo šolo v Našem domu v San Justo. Odšel je tudi na radijsko oddajo Okence v Slovenijo, kjer je v posebne intervjuju odgovoril na razna vprašanja. Zvečer pa se je srečal z razširjenim Medorganizacijskim svetom slovenske skupnosti, ter nato predaval v okviru Slovenske kulturne akcije.

V nedeljo se je posvetil skupnosti z obiskom Slovenskega dne, kjer je v Slomškovem domu predsedoval daritvi svete maše in nagovoril zbra-

ne rojake. Udeležil se je kosila in spremljal dejavnosti prireditve do pozne ure. Ko pišemo te vrstice je na obisku pri rojaki v Bariločah, ob južnih jezerih.

Glavni smoter njegovega potovanja pa je birmanje slovenskih otrok. Birma bo potekala na nedeljo Kristusa Kralja v ukrajinski katedrali, na ulici Ramon Falcon. Skoraj osemdeset otrok bo prejelo darove Svetega Duha. Dan prej bo v veri potrdil tudi otroke v Slovenski vasi.

Hvaležni smo dr. Petru Štumpfu, da se je odzval vabilu Slovenskega dušnega pastirstva. Njegova prisotnost med nami je poroštvo naše narodne in verske istovetnosti. Predstavlja simbol vezi med našimi koreninami in našim življenjem daleč od matične, duhovne domovine.

Dragemu gostu želimo, da bi se med nami počutil res domače. Da bi občutil toplino sprejema in vdanost skupnosti, ki želi ostati povezana s čredo izvirne verskega občestva.

Lepo uspelo praznovanje

Preteklo nedeljo je v prostorih Slomškovega doma potekalo naše praznovanje. 58. Slovenski dan in 52. obletnica Slomškovega doma sta lepo uspela. Podrobno poročilo bomo objavili v posebni številki prihodnji teden.

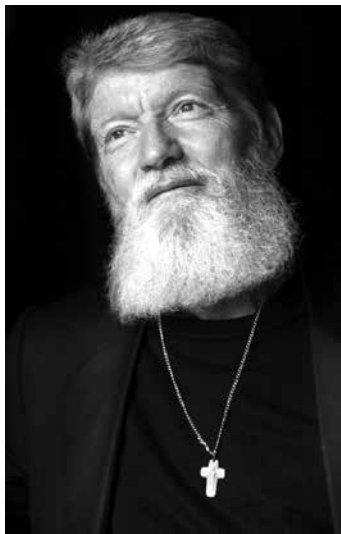
Upornik proti revščini

Ko pri ljudeh zbudiš zaupanje, iz katerega lahko zraste novo upanje, je vse mogoče – to je eno temeljnih vodil misijonarja Pedra Opeke, kandidata za Nobelovo nagrado za mir, ki te dni v Sloveniji s pričevanskimi nastopi navdušuje slovenske rojake.

Posebno mesto v tej »turneji (za)upanja« je imelo srečanje v dvorani Union v Ljubljani v ponedeljek, 18. novembra. Shod je potekal v organizaciji Civilne družbe za pravično Slovenijo, kjer se je množici ljudi, ki je želela prisluhniti priljubljenemu misijonarju, pridružil tudi vrh nekaterih javnih ustanov (predsedniki države, ustavnega sodišča, Slovenske akademije znanosti in umestnosti, strank slovenske pomladi ...).

Obdan z otroci in mladimi je Pedro Opeka odkrito spregovoril o svojem delu. Prav otroci so bili tisti, ki so ga pred 40 leti, ko je prišel na Madagaskar, prepričali, da se zanje splača tvegati lastno življenje. Zanje ga zastavil kot človek, kot kristjan in kot duhovnik – ne nazadnje pa tudi kot športni navdušenec, saj je mlade najprej pritegnil z nogometom, šele potem s katekizmom.

Opeka je danes svojevrsten glasnik več kot 11.000 otrok, ki obiskujejo enajst šol druženja Akamasoa (Dobri prijatelji). To je doslej pomagalo že več kot 250.000 ljudem, tudi s podporo, ki jo Opeka velikodušno dobiva iz Slovenije, za kar se je obiskovalcev v dvorani Union in vsem, ki si bodo prireditve na nacionalni televiziji ogledali v posnetku na božični večer, iskreno zahvalil. Prošnja za podporo pa seveda ostaja stalno odprta, saj je

boj proti skrajni revščini in izključenosti nikoli končana zgodba. Revščina ubija duha, ubija solidarnost, ubija ljubezen, razdira družine, iz bolečih izkušenj pripoveduje Opeka, zato se ji je treba upreti prav v imenu ljubezni in solidarnosti. Iz tega upora je nastalo združenje Dobri prijatelj, ki danes predstavlja eno redkih malgaških »oaz upanja«, kjer otroci uspešno končujejo šolanje in si tako utirajo pot ne le v lastno boljšo prihodnost, temveč v boljšo prihodnost celotne skupnosti. Prav mladi so bili tisti, ki so ga spremljali na prvih korakih pri delu za reveže na smetiščih malgaške prestolnice Antananariva. Iz prve ekipe ducata prijateljev je zrasla današnja ekipa 460 sodelavcev, ki je kar nekakšno »ministrstvo za reveže«, kot

pravi Opeka. Prizadevanja tega ministrstva omogočajo, da v združenju na zavrnejo nobenega reveža, ki potrka na njihova vrata.

Opeki pa so odprta številna vrata po svetu; a zaveda se, da ne zato, ker je prišel k ljudem na smetišču, temveč ker je tam ostal, z njimi trpel in jokal, a se tudi veselil vsakega koraka k večji pravičnosti.

Opeka je na tem srečanju odgovarjal tudi na vprašanja iz občinstva: nekatera so bila otroško neposredna (Ali so malgaški otroci v šoli pridni in zbrani ali tudi navihani?), druga so merila na temeljne vrednote Opekovega razvojnega projekta, vzgojni pomen športa in vlogo vere, nekatera pa so se dotaknila tudi krize v Cerkvi in slovenski družbi.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Preživljamo teden povratka gospe predsednice, ki po več kot mesečnem bolniškem dopustu znova prevzema krmilo Argentine. Kdo je medtem vodil državo? Nihče; in to se je poznalo.

Spremembe, da se nič ne spremeni. Povratek je vzbudil pozornost. Že takoj prvi dan je obglavila troje bistvenih ministrstev. K temu jo je gotovo nagnil poraz, ki ga je v njeni odsotnosti utrpela vladna stranka. A opozorimo na neko posebnost: običajno je zamenjava igralcev izraz spremembe strategije. Neko spremembo je bilo pričakovati predvsem, ker je narod pri volitvah jasno povedal, da s sedanjo politiko ni zadovoljen. A upanje je kmalu splavalo po vodi. Kar pogledajmo. Na ključno gospodarsko ministrstvo je bil imenovan Axel Kicillof, ki je doslej zavzemal mesto »podministra«, a je dejansko vodil celotno gospodarsko politiko. Minister Lorenzino je bil predvsem dekorativna figura. Vse gospodarske ukrepe, ki so Argentino oddaljili od svetovnega gospodarskega dogajanja, je uvedel ta mladi strokovnjak, ki se napaja pri marksističnih teoretikih. Član levičarske skupine La Cámpora, ima velik vpliv na gospo Cristino. In še en detajl: dolgo časa je bil skregan z državnim sekretarjem za trgovino. Guillermo Moreno ga »ni mogel videti« in obratno. Zadnje mesece pa sta se sprijaznila in delala združeno. To pomeni, da bo polemiki Moreno še naprej vodil državno trgovsko politiko, zaviral uvoz in pritiskal na podjetnike in bančnike. Edino, kar se lahko spremeni je, da uvedejo dvojni devizni tečaj. Kicillof že nekaj časa namerava uvesti »turistični in finančni« dolar, ki naj bi se sukal na višini vzporednega tečaja. »Trgovski« pa naj bi ostal na sedanji višini. Prav na dan, ko pišemo ta članek, je uradni dolar dosegel 6 pesov (vzporedni pleše okoli 10 pesov).

Še ena, enaka sprememba ... Predsednica je zamenjala tudi šefa kabineta. To mesto, neke vrste funkcija prvega ministra, je doslej zasedal Abal Medina, predstavnik stare gverilske garde. Na njegovo mesto je bil imenovan Jorge Capitanich, zmagoviti guverner province Chaco. Enako mesto pa je isti zasedal že, ko sta bila predsednika Rodríguez Saá in sedaj tako osovraženi in kritizirani Eduardo Duhalde, v najtežji dobi zadnje gospodarske velekrize. Capitanich je znal pravočasno presedlati in je danes eden najbolj navdušenih oboževalcev gospe Cristine. Mož pripada tra-

dicionalnemu peronizmu, ima vpliven položaj v stranki in izredno tekoč dialog z peronističnimi guvernerji in župani. Dobro stike ima tudi izven stranke. Njegovo imenovanje pomeni, da bo nastopila doba dialoga? Je umik, spričo ofenzive guvernerjev in županov v okviru peronistične stranke? Na nek način je koncesija tradicionalnemu peronizmu, a resničnega dialoga ne smemo pričakovati. To bi pomenilo, da bi se kirchnerizem (crístinizem) izneveril svoji naravi. Nekaj nemogočega. Capitanichevo imenovanje pa ima še drug odtenek v smeri »da se nič ne spremeni«. Večkrat se je o njem govorilo kot o »nasledniku« v primeru, da bi gospa ne mogla ponovno kandidirati. Povišanje na mesto šefa kabineta pomeni, da ga postavijo v središče pozornosti, s tem pa skušajo blokirati, tudi v okviru stranke, vsak poizkus, da bi Scioli končno dosegel tako zaželeno kandidaturo. Tudi v tem se torej ni nič spremenilo.

... in stare težave.

Večkrat smo že omenili, da je denarna politika eden žgočih argentinskih problemov. Ni čudno, da so zamenjali tudi vodstvo Centralne banke. Odšla je njegova predsednica Mercedes Marcó del Pont (pred dnevi ji je ušlo, da je inflacija težak problem, ki ga bo treba rešiti); nadomestil jo je predsednik Narodne banke Juan Carlos Fábrega. Imamo tudi novega kmetijskega ministra. To pot so izbrali strokovnjaka: Carlos Casamiquela je vodil državni agrarni tehnični inštitut INTA. Bodo zamenjali kmetijsko politiko? Težko verjetno. Edino, kar to vlado skrbi v zadevi kmetijstva je, kako pobrati več davkov na to dejavnost. Medtem pa kirchnerizem polemizira okoli fotografije, kjer sta glavna kandidata na zadnjih volitvah, zmagoviti Massa (in žena) ter poraženi Insaurralde (in prijateljica) v prijaznem pogovoru. To je tudi v naravi vlade: ni nasprotnikov, ampak samo sovražniki, s katerimi je vsako srečanje »izdajstvo«. Drug problem, ki ga moramo omeniti, je razmah uporabe in zlasti prekupevanja mamil (narcotráfico). Cerkev je v posebnem pismu opozorila na grozne posledice tega pojava. Takoj za tem je rešitev problemu zahtevalo tudi vrhovno sodišče. Sodnike skrbi zlasti vprašanje severne meje, ki je deroča reka mamil iz sosednjih držav v Argentino. Vlada si po Pilatovo umiva roke. Guverner Scioli pa je povabil škofo na razgovor in priznal težave. Ločitev duhov? Vsekakor, še bo zanimivo v Argentini.

75 let SAZU-ja

12. novembra leta 1938 so se končno uresničila večletna prizadevanja slovenskih intelektualnih krogov, da bi slovenska znanost dobila tudi institucionalno zaokrožitev. Na prvi skupščini so se zbrali prvi akademiki, ustanovni člani današnje Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Ob 75-letnici obstoja so se na SAZU-ju ozrli po zgodovini institucije. To predstavljajo v monografiji, pod katero se podpisuje Željko Oset (izdaja je za zdaj dosegljiva zgolj v digitalni različici, knjižno pa načrtujejo prihodnje leto), na tematsko zasnovani razstavi ter v biografskem zborniku vseh članov in knjigi o Akademiji delovnih.

Pravzaprav praznujemo letos v slovenskem prostoru obletnici dveh akademij; 320 let mineva od ustanovitve znamenite Akademije delovnih (Académie operosorum Labacensis), ki je pomembno zaznamovala cvetoče obdobje kulture in znanosti v baročni Ljubljani. Tovrstne akademije imajo štiristoletno tradicijo in Akademija delovnih spada v zgodnje obdobje njihove zgodovine, saj je bila ustanovljena kot šesta po vrsti na stari celine in prva ter edina akademija na ozemlju Avstrijskega cesarstva svojega časa.

Znano je, kako so si člani Akademije operozov prizadevali za preobrazbo Ljubljane v regionalni kulturni center po zgledu italijanskih središč. Opazna je bila njihova vloga pri gradnji nove stolnice ter ustanovitvi prve javne (danes Semeniške) knjižnice - tudi ta je nastala po vzoru javnih knjižnic antične dobe in sočasnih tovrstnih ustanov. »Ljubljana se je za nekaj desetletij resnično razvila v 'mali Rim' na meji Svetega rimskega cesarstva in Italije,« je predstavitev tega poglavja zgodovine prestolnice sklenil Luka Vidmar, čigar delo Ljubljana kot novi Rim: Akademija operozov in baročna Italija je SAZU izdal ob tej priložnosti.

Nobis atque aliis (Za nas in za druge) je bilo plemenito geslo, zapisano v grbu Akademije delovnih, in čeprav so po njenem zamrtju (to se je najprej zgodilo 1725, leta 1779 pa je bila za dvajset let znova oživljena) prizadevanja za ustanovitev nove skoraj poldrugo stoletje ostala neuspešna, ostajajo temeljna vodila akademij v jedru enaka. »Vsak narod se lahko nadeja koristi od družbe razumnikov, ki lahko prispevajo k razvoju znanosti in umetnosti kot tudi splošne kulture na različne, največkrat neformalne načine,« razmišlja predsednik SAZU-ja Jože Trontelj.

To je tudi trenutek, je opozoril Trontelj, da spomnimo, zakaj so takšne akademije koristne. Med nalogami, ki akademsko tradicijo veže že stoletja, je skrb za materinščino, pojasnjuje, pa tudi skrb za izdelavo besedišča, za pravopis in terminološke slovarje. Tu je tudi skrb za naravno in kulturno dediščino, za gospodarjenje s prostorom, zlasti jih skrbi za neurbano območje in negativne vplive razpršene gradnje. Akademiki svetujejo pri državni znanstveni politiki in vodenju zdravstva. Posebej je opozoril na pomen etike in bioetike. V znanosti zagovarjajo odličnost in poštenje. Tudi svetovne akademije se po Tronteljevih besedah zavzemajo za močnejšo določitev etičnih meril v znanosti in v skupnem stališču, sprejetem pred kratkim, pozivajo, da je treba znanstvenike izobraževati in vzgajati v etiki.

»Človeško vedenje bo treba v bli-

žnji prihodnosti močno spremeniti, če želimo, da naša civilizacija obstane. Znižati je treba položaj materialnega blagostanja kot vrednote,« meni Trontelj. »To je težko doseči, a če ne bomo začeli, ne bomo prišli nikamor. To pa bi pomenilo, da smo obupali nad prihodnostjo človeštva,« dodaja in opozarja, da je treba uvajanje etičnih vrednot vključiti že na ravni vrtcev in osnovnošolske vzgoje.

Glavni tajnik SAZU-ja Andrej Kranjc se je dotaknil očitanih nekaterih medijev o nedejavnosti članov akademije, ki pa vseeno prejemajo rento. »Biti član akademije je v veliki meri čast. Od Borisa Pahorja denimo nihče ne pričakuje, da bo zato napisal še pet romanov,« pravi in obenem opozarja, da prelet bibliografije mlajših članov pokaže izredno produktivnost.

Omenjena monografija Željka Oseta je prvi del zgodovine te najvišje slovenske znanstvene ustanove; z obdobjem po drugi svetovni vojni do danes se bo ukvarjala izdaja, katere izid je predviden prihodnje leto. Po besedah avtorja temelji monografija (obe deli izhajata iz avtorjeve doktorske disertacije) na podlagi obsežnega gradiva, ki je v večji meri prvič uporabljeno v slovenskem zgodovinskoizpisju. Oset je tudi avtor razstave o zgodovini Akademije, ki bo v Prešernovi dvorani stavbe na Novem trgu 4 na ogled do 13. decembra. Razstava ne predstavi le prizadevanj za ustanovitev akademije, ki so se začela že v zgodnjih dvajsetih letih, ampak popelje tudi po težkem medvojnem obdobju in za marsikaterega člana neprijaznih povojnih letih, ko je bila Akademija izpostavljena hudim političnim in ideološkim pritiskom.

Vseeno je polagoma prevzemala splošen značaj evropskih akademij, zlasti se je to pokazalo po osamosvojitvi države leta 1991. Sledilo je obdobje rehabilitacije po drugi svetovni vojni izključenih članov.

MENDOZA

Gostovanje okteta Deseti brat

»Ljudska pesem je sestavni del naše kulture, vsebinsko oblikovano in glasbeno enakovredna stvaritvam umetne poezije in glasbe.« (Zmaga Kumer) Pesem Slovincem zbudi

in tehnologija prenavlja smer mendoške ekonomije. Porajajo se nova podjetja, vse vinogradništvo je usmerjeno v imenovan »enoturizem« (enos: vino). V Tupungatu in Tunuyan

navdušenje in veselje do petja, po drugi strani nam osveži poslanstvo in življenjsko vlogo, ki jo izvajamo v diaspori. Petje nas obogati, ker pesem vsebuje vrednote in njeno čustveno izražanje, ki je vsakomur razumljivo, je učinkovito sredstvo za širjenje slovenstva argentinskim prijateljem in našim novim rodovom. Obisk okteta Deseti brat iz Slovenije nam je pri tem poslanstvu veliko doprinesel. Gostoval je v Mendozii od 1. do 10. novembra 2013. Povod njihovega že tretjega obiska je bilo snidenje s prijatelji in rojaki ter sodelovanje na 25. obletnici Cantapueblo, Mednarodnem festivalu zborovskega petja v Mendozii. Oktet je bil posebno povabljen zaradi priznanega ugleda in njihovega kakovostnega petja. Poleg naših rojakov so na festivalu tudi peli naš Mendoški pevski zbor, dekliški zbor Ave iz San Peterburga, Rusije, ter nad 100 pevskih skupin iz Mendoze, Argentine in južnoameriških držav. Korralna masa je zbrala nad 1500 pevcev. Res mogočen in pohvale vredni glasbeni dogodek.

Naši gosti so prve štiri dni posvetili Slovincem. V soboto 2. novembra so nam pripravili pester koncert. V Slovenskem domu je navdušenje raslo. Vsebinska koncerta je vključila slovenske narodne, nabožne in nekatere pravoslavne obredne pesmi. Največji uspeh je oktet žel po pesmih Mojce, Mlatiči in Žabe. Ta njihov prvi nastop je rojake navdušil in dosegel, da smo jih spremljali na petih koncertih festivala.

Kljub vseh obveznostih, kljub pevskega vajam in prekratkom počitku, so gostje našli priložnost za obisk pokrajine, ki se je v zadnjih letih spremenila v nove rodovitne vinograde in sadovnjake. Sodobna podjetnost

smo obiskali podjetje Salentein, okusili kakovostna vina in spoznali eno najnovejših ustanov. Odlično arhitekturo, sprejemnice, dvorane, razstavišče umetnin, restavracija, kleti in celo kapelico, zgrajeno v zahvalo Bogu in Pachamami, materi zemlji, za vsakoletne pridelke. V 18 m globoki kleti je Deseti brat veselo zapel. Številna skupina je začarano poslušala in potrdila doprinos slovenskih fantov.

Zasedba okteta v Mendozii je bila sledeča: 1. tenor Franjo Dolinar in Bojan Zelič, 2. tenor Milan Znidaršič in Marjan Korošec, bariton Metod Pečar in Rado Čuk ter bas Milan Jurjevčič in Marjan Ortar. Oktet v zadnjem času vodi u g l e d n i profesor, Milivoj Šurbek.

V nedeljo je Deseti brat s svojim petjem napravil praznično vzdušje pri dopoldanski sv. maši.

Sledil je oddih in zgoščen program argentinske folklorne v Cabaña Tulumaya v Rivadaviji. Spoznali so spretnosti gavčev in kreolskih konjev, okusili »so-paipipilla«, empanade, kosilo - asado, ob spremljavi folklornih plesov. Uspelo nam je prikazati bogato sintezo z željo, da ponesejo v Slovenijo nekaj argentinskih narodnih značilnosti.

Opoldan 4. novembra se je v novem kulturnem centru Le Parc vršila tiskovna konferenca. Javnosti in mendoški vladi je bil predstavljen obširen program 25. letnice Cantapuebla. Nav-

zoča je bila ministrica za kulturo. Povabljen je bil oktet Deseti brat, ki se je predstavil in zapel dve pesmi.

Naslednji dan je začel festival. V Teatro Independencia je naš Mendoški Pevski zbor pozdravil goste iz Slovenije. Deseti brat je za prvi uradni koncert pripravil vsebinsko posrečen program. Poslušalci so z dolгим ploskanjem odobrili njihov prvi nastop. Sledil je zbor Ave iz Rusije. Tako sta dva evropska zbora odprla številne nastope festivala.

Sledilo je pet koncertov: v cerkvi Carrodilla v Luján de Cuyo, posvečeni Mariji, zaveznici mendoških vinogradov; v Espacio cultural Le Parc v Guaymallenu. V soboto, 9. novembra, se je v Polideportivo Polimeni v Las Heras vršil zaključni koncert s 1500 navzočimi pevci. Spremljal jih je Ansambel Opus cuatro, ki je praznoval 45. obletnico plodovitega petja po vsem svetu. Vrhunski nastop je bila pesem, ki so jo naši rojaki peli s skupino Opus cuatro. Tako se je zaključil veličasten »megakonzert«. V nedeljo, 10. novembra, kot zaključek festivala izven Mendoze, je Deseti brat potoval v provinco San Juan. Nastopili so v Avditoriju Juan Victoria. Ta zadnji nastop mirno lahko ocenimo kot najbolj uspešnega vse turnee. Odobravanje, ploskanje, slikanje s Slovenci se je dolgo zavleklo. Iskreno čestita-

mo!

Vsako leto pred zaključkom festivala vsi zbori potujejo v Puente del Inca, v Kordiljeri Los Andes, oddaljen 180 km od Mendoze. Na razgledni točki se vsi zbori slikajo z ozadjem Aconcague, najvišje gore v Južni Ameriki, 6.960 metrov.

Kot zaključek gostovanja okteta Deseti brat z veseljem sporočamo, da so naši rojaki, s svojim občutenim izvajanjem, prikazali visoko umetniško stopnjo petja. Njihovi koncerti so bili vsebinsko lepo zamišljeni. Priznanje njihove kakovosti je bilo splošno na vseh nastopih, sad trdega dela in primerne- ga vodstva. Občinstvo jih je spremljalo od začetka do konca. Dosegli so cenjeno priznanje in potrdili slovensko pevsko tradicijo zborovskega petja. Stalno je prevladoval čut slovenskega veselega duha in narodni kompromis. Takega pričevanja smo se veselili in se danes navdušeni zahvaljujemo oktetu Deseti brat.

Božidar Bajuk

SAN JUSTO

Iz življenja zveze mater in žena

Zveza Slovenskih mater in žena je organizacija, ki povezuje vse matere, žene in vzgojiteljice, ki soglašajo s krščanskimi, slovenskimi, demokratičnimi vrednotami.

Odsek zveze iz San Justa deluje že od leta 1971. Od vsega začetka, so se žene rade zbirale in priskočile na pomoč vsem rojakom iz okraja, ki so bili v stiski in v potrebi.

Delo in srečanja nas še danes vedno bolj družijo in gradijo prijateljstva. Vsako leto se rade zbiramo k pletenju butaric ob velikonočnem času; čisti dobiček gre za vse potrebne rojake.

Skupaj z zveznim odborom mesečno podpremo pet družin, in dvakrat na leto tudi pripravljamo zaboje z živili.

Začele smo z zbiranjem nepokvarljive hrane. Vsako zadnje nedeljo v mesecu, pred sv. mašo, vsi prav iz srca prinašajo svoj dar, ki ga name farni Caritas iz San Justa.

Ob pestrem programu Našega doma smo vedno pripravljene sodelovati v kuhinji, za kosila, večerje ali pa pri skupnih zajtrkih. Skupina žena

vestno pripravlja krofe, da bi tako praznovali naše obletnice in mladinskih dneve. Že več let sodelujemo s pripravo večerje, katere dobiček pošljemo misijonarju Petru Opeka, ki nesebično deluje na Madagaskarju.

Rada bi se tu zahvalila vsem ženam, ki vedno priskočijo na pomoč, ko so naprošene za pripravo potic ob velikonočnem in božičnem času ter pripravo nudelcev in peciva.

Ob težkih preizkušnjah, ko nekdo potrebuje pomoč, ob kaki težki bolezni ali operaciji, spremljamo bolnika z verigo molitve rožnega venca, da bi v duhu združeni prosili Boga za olajšanje. Včasih je pa božja volja drugačna; takrat se pa zberemo ob krsti, položimo šopek ter molimo za pokoj njegove duše. Letos nas je zapustila dolgoletna članica in odbornica ga.

Pavla Zupanc Tomažević. Naj ji Bog stotero poplača.

Mnogo je še dela. A če vsaka na svojem mestu z veseljem in vztrajnostjo deluje v prid drugega in nesebično pomaga bližnjemu, bo tudi sebi pomagala in doseгла notranji mir in zadovoljstvo.

L.N.K.

FOLKLORNA SKUPINA MARIBOR

Obisk v Bariločah

V petek 8. novembra je folklorna skupina Maribor odpotovala v Bariloče, kjer se je udeležila XXXIV srečanja evropsko-argentinskih folklornih skupin.

V soboto 9. smo nastopili s plesi z Gorenjske in Sel na Koroškem; medtem ko smo v nedeljo 10. pokazali štajerske ples. Srečanje je bilo v Dina Huapi, v danskem klubu (15 km izven Bariloča). Srečanja se je udeležilo ogromno publike. Računajo nad 4000 ljudi, ki so bili navdušeni nad našimi nastopi in nas vabili, naj še pridemo. Bile so nasnice raznih evropskih držav in tudi Sloveni-

ja jo je imela, saj so bili navzoči tudi bariloški Slovenci. Na svojem »stan-tu« so ponujali okusno tipično hrano in pijačo.

Imeli smo se zelo lepo. Prosti čas smo izkoristili za kratke izlete. V nedeljo dopoldan smo bili pri slovenski sveti masi v mestu, spoznali smo pa tudi nove, prijazne ljudi. Vrnili smo se srečni in ponosni, da smo lahko predstavljali Slovenijo v Bariločah.

Zahvalimo se vsem ki so nam pomagali in bili tako gostoljubni.

Folklorna skupina Maribor

Skoraj nepoznani Anton Grčman

(Nadaljevanje)

Naj na kratko predstavim nekaj njegovih postaj in službenih postojank, tako kot to stoji v cordskem nadškofijskem arhivu:

Podatki duhovnika Antona Grčmana. Rojen 25-01-1914 v Leskovcu, naturaliziran Argentinec, sin Antona Grčmana in Terezije Grčman. Tonzuro prejel leta 37, nižje redove I. 38 in 39, diakonat 1940, posvečen v mašnika 21 dec. 1940. Nova maša v Višnji gori 27 dec. 1940.

Bil je kaplan v zavodu San Sebastián (San Esteban) I. 1950; nato kaplan pomočnik (vicario cooperador) v Villa Cura Brochero. Kurat v bolnišnici Tránsito Cáceres de Allende. Župnik v župniji Presv. Trojice (Cba); kurat sester Adoratrices (Ascochinga),

Župnijski namestnik v kapeli Presv. Srca Jezusovega v župniji Jesús Maria. Oktobra 92 se preseli v Dom za duhovnike (zavetišče). Umrje 3-11-94. Pokopan je v Los Molinos.

(Arhiv Nadškof. v Cordobi. Podpisal Daniel

Marec 1945 - Duhovnik Anton Grčman pokopava domobranca Alojza Zalarja (foto Nova Zaveza)

Rios. Prevod skoraj dobeseden)

Dokument ne omeni njegovih službenih mest v Sloveniji. Po posvetitvi se je oglašil pri škofu Rožmanu, da bi dobil dekret, to je odlok za službeno mesto. Ni bilo dekreta zanj, škof mu je namestil študije za doktorat. Vendar se je Grčman temu odpovedal. Tako je bil nastavljen za kaplana v Rovtah.

V Zavezi št. 84 so objavljene fotografije: njegove nove maše, nato v Rovtah I. 43 ob sprejemu deklet v Marijino družbo; leta 44 je že v Doljnem Logatcu, slikan z otroci pri prvem sv. Obhajilu. Od marca 45 je slika ko g. Grčman pokopava padlega domobranca.

Maja 45 se je zadnji moment sam prebil, s kolesom, do Rovt in odtod z domobranci odšel v begunstvo, najprej na Koroško, nato v Italijo - in leta 1947 v Argentino.

V Buenos Airesu je bil nastavljen, po posredovanju g. Hladnika, v župniji Santa Amelia. Po osmih mesecih delovanja in učenja jezika mu je župnik dovolil prvo pridigo. Seveda jo je imel spisan, a jo je povedal na pamet - zelo dobro.

Kmalu je spoznal, da velemesto ni zanj. Za Córdoba se je odločil potem, ko ga je sobrat povabil na počitnice v gorati del te province, v Villa Cura Brochero. Tako ga po treh letih pastirovanja v pristanišču BA najdemo v Doloresu, v sirotišnici za deklice, San Sebastián. Tisti, ki obiskujemo Hanželičev dom kraj dobro poznamo, saj smo sosedje.

Iz te postojanke - kot kaplan v sirotišnici - je dr. Hanželič zamislil in izvedel načrt počitniškega doma za novodošle Slovence. Zdaj veliko poslopije sirotišnice žal razpada.

Naslednja služba je bila, kot že povedano, v Cura Brochero (kot piše Zaveza) - in čez nekaj let v bolnišnici za jetične Tránsito Cáceres del Allende, v glavnem mestu province. 25 let, do upokojitve, je tu vzorno opravljal svojo duhovniško službo. Poleg tega pa poučeval, v isti ustanovi, radiotehniko. Pripoveduje, kako da je bilo vodstvo, zdravniki, praktikanti, vse zelo liberalno in antiklerikalno nastrojeno, a z vestnim delom si je znal pridobiti splošno spoštovanje. Mnogim pacientom - po ozdravitvi - je pomagal do kruha prav kot učitelj radiotehnike.

Pripoveduje tudi, kako se je pravilno distanciral ob menjavah na političnem odru, ko je na pr.

padel predsednik Perón. (Bil je namreč državni uslužbenec.)

Svojo službo v bolnici je končal maja 1978. Za pet mesecev je šel v Nemčijo, preko sester je dobil to zvezo, tudi svojo nemščino je obnovil z eno od njih, a ni šel kot turist.

Hotel je obiskati svojega brata. Ker ni dobil vize za Jugoslavijo so se srečali v Briksnu, na južnem Tirolskem, brat z ženo Rezo in on, kot jih vidimo na sliki objavljeni v Sv. Slov (št. 40, str. 4). V Nemčiji je takoj dobil ponudbe, da nadomesti duhovnike, ki so odhajali na počitnice. V teh mesecih, pravi, je potrožil prihranke, ki jih je bil namenil za to potovanje, kar mu je zelo prav prišlo na njegovi naslednji postojanki.

Zadnji dve leti v bolnišnici je istočasno kaplanoval na podružnici Žalostne Matere Božje. Tu je svetoval in vodil prezidavo cerkve; svetoval je tudi nunam kje naj zidajo šolo; od tod je epizoda, kako jim je kosil travo - s koso - in sekal drva. Vse to pripoveduje s ponosom (skoraj kot da bi se bahal), a treba je priznati, da je res imel nek poseben čut za praktične zadeve - in da je paviloma dobro zadel z nasveti, kot sam pripoveduje. Tudi v primeru advokata-urjarja, ki je skromno začel, po njegovem nasvetu vztrajal in - postal milijonar.

Ko se je vrnil iz Nemčije mu je kardinal zaupal župnijo sv. Trojice, ki pa je bila, kot sam pravi, v razvalinah. 65 let mu je bilo, a izzivu se je odzval z vsem srcem. Treba je bilo prezidati svetišče in prepričati verno občestvo da ga sprejme in potrdi, saj je le-to imelo bolj žalostne izkušnje s pastirji.

Naj ga citiram (Zaveza 86, str. 107):

Za vse sem sam: kuhanje, pometanje, pomivanje, pranje perila, to je župnikovo delo v misijonskem mestu Cordoba. In poleg tega še popolnoma prenoviti cerkev. Samo gole stene in strop so ostali ... Po vsakem dežju luže v cerkvi in klopi vse mokre ...

Malo naprej, v naslednjem pismu: *Škof mi reče: Ti se posveti samo duhovnemu delu ...*

Materialno delo prepusti vernikom. Jaz pa sem delal ravno nasprotno ... Sem bil popolnoma zbit vsak večer.

Pa še tale anekdota: *Pometam pločnik in me ustavi mož. Gospod, rad bi vam nekaj povedal, česar morda vi ne veste. Vsi občudujemo vaše zgradbe ... Ali vse to je malo v primeri s tem, kar ste naredili vi duhovno za to župnijo. Smo že skoraj zgubili zaupanje v duhovnika. Vi ste nas duhovno prerodili s svojim požrtvovalnim delom in zgledom.*

Znova sem bil potrjen v resnici, da je požrtvovalni zgled v službi faranov najvažnejši.

Po dveh letih slikanja - na fari je organiziral tečaj za likovno umetnost - in devetih letih župnije je prosil nadškofa za lažje mesto. Premeščen je bil v Ascochingo. Tam je imel več časa in je naslikal ca. 200 slik. Tudi razstavil jih je in nekaj prodal, ter vse namenil za župnijo sv. Trojice. Naj tu citiram oceno njegovih slik, ki jo je dal univerzitetni prof. te stroje Egidio Cerrito: *Umetnik samouk na zelo dobri višini impresionizma. Zna zelo dobro uporabljati akvarel. Zaradi njegove nadarjenosti njegove slike zaslužijo, da so izpostavljene v umetniškem salonu. (op.cit. str. 115).*

V zvezi s tem sem predlagal na občnem zboru ZS, da bi vsaj ena njegova slika morala najti mesto v Slovenski hiši, da bi bil tako simbolno prisoten v naši skupnosti. Seveda, treba jo bo poiskati in odkupiti.

V Letopisu Cerkve na Slovenskem leto 2000 se navaja kot kraj smrti in pokopa Ascochingo, a to ne drži. Zavetišče za duhovnike se nahaja, kot mi poročajo iz nadškofije, v Los Molinos. Tam je tudi duhovniško pokopališče - in tam je pokopan g. Anton Grčman. O teh zadnjih dveh letih svojega življenja tudi sam poroča v pismu od junija 1994. Večina pisem je iz te dobe.

Vinko Rode

S Trudom v Argentino

Tudi letos je potovalna agencija Trud, ki deluje v okviru katoliškega tednika Družina, organizirala obisk

Balantičevo šolo v Našem domu v San Justu, popoldan istega dne so si ogledali Slovensko hišo v Buenos

Argentine. Ponudba je bila kar uspešna, saj skupino, ki se trenutno nahaja v naši deželi, sestavlja 22 oseb. Vodi jih naš argentinski rojak Tone Rode.

Razumljivo je, da se poleg argentinskih turistično privlačnih točk, zanimajo tudi za delovanje naše skupnosti. Tako so že preteklo soboto 16. t.m. zjutraj obiskali

Airesu. V nedeljo 17. pa so v celoti preživeli 58. Slovenski dan in 52. obletnico Slomškovega doma. Bilo je dovolj priložnosti za pogovor, izmenjavo mnenj in podatkov o našem življenju.

Obiskovalcem, ki so potovali skupaj s škofom dr. Petrom Štumpfom, želimo uspešen obisk in čim boljše počutje v Argentini.

SLOVENCİ PO SVETU

Tudi na Kitajskem

Povsod, kjer živijo rojaki, se radi srečujejo, pogovarjajo, pojejo, in seveda kaj tipičnega pojedjo. Iz Shanghaia je uredništvu prijateljica Urška Kupec, ki je tudi članica Sveta RS za Slovence po svetu, poslala vest (in fotografijo), s sledečim besedilom:

»Mi smo v soboto imeli slovenski piknik in ti v priponki pošiljam eno »gasilsko«. Povezali smo se že s Furlanskimi zamejci. Skupaj smo preživeli en lep dan, jedli čevapčiče, pa ajvar, slovenski kruh in še in še ... pa seveda pili borovničke.«

Zastave seveda ni smelo manjkati. Lepo jih je videti. In med njimi kar nekaj kitajskih obrazov ...

Kako preprosto je biti turist

Obiskovalci Ljubljane in osrednje Slovenije bodo odslej lahko na preprostejši in prijaznejši način raziskovali znamenitosti, kulinarčno ponudbo in zabavo, ki jih ponuja regija.

Na voljo je namreč brezplačna aplikacija za pametne telefone za operacijska sistema Ios in Android, imenovana *Visit Ljubljana and more*. Zagotavlja preprost način navigacije med zelenimi lokacijami in ogled točk na zemljevidu ter uporabnika usmerja po ulicah do izbrane točke.

Aplikacija ponuja praktične informacije o turističnih informacijskih centrih, o turistični kartici in ugodnostih, ki jih omogoča, o ogledih mesta in izletih, brezplačnem brez-

žičnem omrežju WiFree Ljubljana, prometu, poštah, pomembnih telefonskih številkah.

Za sprehod mimo največjih znamenitosti v središču Ljubljane je brezplačno na voljo tudi glasovni vodič, ki pokriva 14 zanimivih točk, na spletni strani www.visitljubljana.com pa si lahko obiskovalci izdelajo tudi lasten načrt obiska in ga nato preprosto sinhronizirajo z mobilno aplikacijo.

Mobilna aplikacija, ki je na voljo v angleščini, nemščini, španščini in severnosamijskem jeziku, deluje skoraj v celoti brez povezave, kar omogoča, da jo obiskovalci Ljubljane in regije ter tudi domači uporabniki, lahko uporabljajo brezplačno.

NOVICE IZ SLOVENIJE

POSLEDICE ORKANSKEGA VETRA

Domačini, krovci in delavci komunalnih ter elektro-distribucijskih podjetij so odpravljali posledice orkanskega vetra, ki je v ponedeljek, 11. novembra, prizadel Slove-nijo. Na Gorenjskem je veter poškodoval več kot 700 objektov, največ na območju Žirovnice in Preddvora. Na severnem Primorskem je bilo zaradi močne burje poško-dovanih okrog 120 objektov, najhuje je bilo na območju občin Kobarid in Tolmin.

Močan veter je na elektrodistribucijskem omrežju povzročil za okrog 150.000 evrov škode. V najbolj priza-detih občinah Preddvor in Žirovnica pa škodo ocenjujejo na skupaj preko 1,4 milijona evrov. Milijon evrov naj bi presegla škoda v občini Preddvor, 400.000 evrov pa v ob-čini Žirovnica.

KORUPCIJA SE RAZRAŠČA

Policisti so do konca oktobra ovadili 26 ljudi, osumlje-nih 483 kaznivih dejanj, ki naj bi med drugim prodajali vozniške izpite, so razkrili na časnikaški konferenci poli-cije. Preiskava, ki je zelo obsežna, saj so pregledali nekaj tisoč spornih zadev, še poteka, zato število ovadenih še ni dokončno, so dodali na policiji.

SPOMENIK PROMETNIM ŽRTVAM

Slovesnosti ob svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč, ki ga zaznamujejo v nedeljo, 18. no-vembra, so se začele z odkritjem spomenika na ljublj-an-skih novih Žalah. Če prometne nesreče delijo tiste, ki jim je življenje odvzeto, in tiste, ki ga vzamejo, pa spomenik ponuja povezovanje in dialog, je poudaril predsednik Za-voda varna pot Robert Štaba.

PO SVETU

ČILE: PREDSEDNIŠKI STOLČEK

Michele Bachelet je zmagoyalka prvega kroga nedelj-skih predsedniških volitev v Čilu. Predsedniški položaj je opravljala že med letoma 2006 in 2010 in tako se ji obeta že drugi mandat na čelu države. Nekdanja čilska predsednica je v prvem krogu zbrala 47 odstotkov gla-sov, za zmago bi morala polovico. Ena njenih resnejših tekmovalk - predstavnica konservativcev Evelyn Matthei je zbrala 25 odstotkov. Ta je bila doslej ministrica za delo, prej pa poslanka skrajno konservativne Neodvisne demokratične unije. 62-letna Michele Bachelet je pred volitvami napovedovala, da se bo zavzela za reforme za zmanjšanje velike razlike med revnimi in bogatimi v dr-žavi. Legalizirati želi splav ter dvigniti davke za podjetja, s čimer bi zagotovili brezplačen študij. Podpira jo zave-zništvo socialistov, krščanskih demokratov in komuni-stov. Drugi krog predsedniških volitev bo 15. decembra.

PONOVRNO VOLILI

Volitve - in sicer ponovljene - so potekale na treh vo-liščih v Kosovski Mitrovici, kjer živi večinsko srbsko pre-bivalstvo. Udeležilo se jih je skoraj 23 odstotkov upravi-čencev. Potekale so pod strogimi varnostnimi pogoji, saj je na prvih volitvah prišlo do nasilja. Takrat so na ta voli-šča vdrli srbski skrajneži, ki so pozivali k bojkotu volitev in uničevali volilni material. Tokrat pa je po poročanju srbskih medijev dogajanje potekalo mirno.

EU ŽELI KREPITI VEZO Z UKRAJINO?

Zunanji ministri Evropske unije v Bruslju razpravljajo o podpisu sporazuma o krepitvi vezi z Ukrajino. A odlo-čitve predvidoma še ne bodo sprejeli, saj Kijev še ni iz-polnil pogojev. Čas se sicer izteka, saj je vrh vzhodnega partnerstva, na katerem naj bi podpisali sporazum, vse bliže. Podpis sporazuma z Ukrajino je za Evropsko unijo strateško pomemben, saj bi veliko vzhodno sosedo, nek-danjo sovjetsko republiko, približal Evropi in oddaljil od Rusije. A Kijev še ni izpolnil pogojev. Najpomembnejši je oprijemljiv napredek pri reševanju problema selektiv-nega sodstva, pri čemer je ključen primer zaprte nekda-nje premierke in vodje opozicije Julije Timošenko. Kaj točno evropska stran pričakuje od oblasti v Kijevu, ni ja-sno.

HOLLANDE NA OBISK

Francoski predsednik Hollande je ob prvem ura-dnem obisku na palestinskih ozemljih zahteval popol-no ustavitev judovskega naseljevanja na ozemlju, ki ga Palestinci zahtevajo za svojo prihodnjo državo. Na sku-pni novinarski konferenci s palestinskim predsednikom Abasom je ocenil, da je gradnja problematična za mi-rovna pogajanja med Izraelom in Palestinci. Ta več kot tri mesece ne kažejo kakega napredka.

NAPOVEDUJEJO NAJTOPLEJŠE LETO

Svetovna meteorološka organizacija pričakuje, da

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

12. mladinski dan v Buenos Airesu. Po lepo uspeli mladinski akademiji je mladina na Pristavi pri-redila že 12. mladinski dan. ... Pričel se je s sv. mašo, ki jo je daroval duhovni vodja obeh organizacij, dr. Alojzij Starc. ... Z deklškimi prostimi vajami se je pričel nastop. 36 članic Dekliških krožkov iz vseh krajev Vel. Buenos Airesa je odlično izvajalo zahtev-no vajo, ki jo je sestavila ga. Marijana Kralj; za izvaja-nje samo ima veliko zaslug ga. Marijana Marnova. ...

Veliko zanimanje je seveda vzbudilo pri občinstvu zaključno tekmovanje v odbojki. ... Moštvo iz Moro-na (Vivod B. in T., Kralj T., Poglajen A., Selan T. in A., Troha A. in Babnik J.) je premagalo moštvo iz Lanusa (Goljevšček M., Berčič S., Zupančič, Sušnik F., Kalan N. in Haller K.) ...

Sledil je tek na dolgi progi, kjer je lanski zma-govalec Petkovšek (San Martin) za kaka dva metra prednosti zmagal pred Mizeritom (Moron).

Odbojgarsko moštvo iz Morona je prejelo lep pokal za osvojeno prvo mesto; dva pokala so odne-sli fantje iz San Martina - za prvo mesto v namiznem tenisu in v teku na dolgo progo. Odsek iz Lanusa si je osvojil pokal za šah. Lastnika še nima pokal za no-gomet, ker prvenstvo še ni zaključeno ...

Dva kulturna večera SKA. Dne 26. X. je bil kul-turni večer historičnega odseka posvečen beatifika-cijskim problemom v zadevah Barage, Slomska in Vošnjaka. Predavatelj g. prof. dr. Žakelj je navedel stanje vseh treh postopkov. ...

Teden dni kasneje je predaval g. France Papež o Stari in novi umetnosti. ...

San Martin. Odbor slovenskega doma v San Mar-tinu sporoča, da je v nedeljo, 27. oktobra t. l. umrl zvesti in delovni član Doma, g. Anton Potočar. Od-borniki doma so takoj potem, ko so zvedeli za ža-lostno novico, odhiteli na pokojnikov dom, da ga pokropijo in položijo na krsto šopek rož, povezan s slovenskim trakom. ...

Miramar. Misijonska prireditve. V nedeljo, 13. oktobra nas je obiskal g. Lado Lenček CM iz Buenos Airesa. Na misijonski prireditvi je govoril o delovanju slov. misijonarjev po svetu, zlasti zdravnika kirurga dr. Janeža na Formozi. ...

(Svobodna Slovenija, 7. novembra 1963 - št. 45)

bo letošnje leto eno najbolj vročih do zdaj. V vmesnem poročilu o podnebjju je tudi opozorila, da se je morska gladina povzpela do rekordne višine, zato so ekstremni vremenski pojavi, kot je bil nedavno tajfun Haijan, to-liko bolj nevarni za prebivalce nizkih obalnih predelov. Višina morske gladine po vsem svetu je marca dosegla nov rekord, potem ko se je od leta 1990 povečevala v povprečju za 3,2 milimetra na leto. Glede na vmesno letno poročilo svetovne meteorološke organizacije bo letošnje leto najverjetneje končalo med desetimi najto-plejšimi od začetka beleženja meritev leta 1850. Prvih devet mesecev namreč predstavlja sedmo najtopplejše obdobje od takrat.

SMETARJI V MADRIDU DO DOGOVORA

Madridski smetarji so z delodajalci dosegli dogovor, s katerim bodo zaključili 11-dnevno stavko. Dogovor predvideva, da delodajalci ne bodo odpuščali ali zniže-vali plač. Pred stavko so vodstva podjetij napovedala, da bodo odpustila več kot 1000 delavcev ostalim pa znižala plače za 40 odstotkov. Temu so zaposleni nasprotovali s stavko, v času katere so se na ulicah Madrida nakopičile ogromne gmote smeti.

RESUMEN DE ESTA EDICION

NOS VISITA EL PASTOR

Se encuentra en visita pastoral entre los eslovenos en la Argentina el obispo Dr. Peter Štumpf. Pastor de la diócesis de Murska Sobota, es el encargado de la pastoral para los inmigrantes de la Conferencia Episcopal Eslovena. El Dr. Štumpf, que el domingo pasado estuvo en el Día Esloveno, tiene una nutrida agenda de actividades que in-clude la visita a la comunidad eslovena en Bariloche. El domingo 24 de noviembre, como acto central de su visita, conferirá el sacramento de la confirmación a jóvenes de la colectividad. (Pág. 1)

INVITADOS DE LUJO

La canción enriquece la cultura; contiene valores y expresa emociones comprensibles para todos. Es un me-dio eficaz de difusión y unión con los amigos argentinos y las nuevas generaciones. Palabras más o menos, así abre el cronista su relato sobre la visita del octeto esloveno De-seti brat, a una nueva edición del festival Cantapueblo en Mendoza. El octeto, que visitó por tercera vez tierras mendocinas dedicó un tiempo (estuvieron del 1º al 10 de noviembre) a los eslovenos de dicha provincia con conci-ertos y en su primera actuación recibieron al grupo con folclore argentino. Luego, participaron del festival junto con el Coro Esloveno de Mendoza, el coro femenino Ave de San Petersburgo (Rusia) y más de 100 coros de la Ar-gentina y países de América del Sur. El último día de la gira Deseti brat cantó en la provincia de San Juan. Los conciertos del octeto fueron ricos en cuanto al contenido. El reconocimiento a su calidad vocal fue general en todos sus conciertos y mostró el trabajo de los integrantes, con-firmando una vez más, la tradición eslovena en el canto coral. (Pág. 3)

AMISTAD, AYUDA Y SOLIDARIDAD

La Liga de madres de familia (ZSMŽ, sus siglas en eslo-veno) que se reúne en el centro esloveno de San Justo, nos relata algunas de sus labores que se remontan al año 1971 cuando las esposas se reunían para ayudar a los conciudadanos de los alrededores. Aún hoy, los encu-en-tros y las reuniones afianzan el vínculo de amistad entre las mujeres que participan de ZSMŽ San Justo. Ayudan, junto con la sede central de ZSMŽ, a cinco familias. Si-empre están dispuestas a colaborar en la cocina para los almuerzos y cenas. Preparan los ‘krofi’ (donas) para las fe-stividades del Centro, como los ‘nudelnji’ (fideos) para la sopa, o la ‘potica’ (arrollado de nuez) y otras delicias dul-ces. Pero no solo de comida se trata. También ayudan a enfermos y personas que se recuperan de una operación, sobre-todo con el rezo del rosario. (Pág. 3)

MARIBOR EN BARILOCHE

El grupo folclórico Maribor de Carapachay, participó del XXXIV Fiesta de las Colectividades Europeo – Argen-tinas que se realiza en el club Danés, a 15 km. de Barilo-che. El pasado sábado 9 de noviembre se presentaron con bailes de la región de Gorenjska, Koroška y Štajerska. En la edición también hubo venta de comida y bebida de los diversos países que participaron - los eslovenos de Barilo-che se hicieron presentes con su stand. El público disfrutó mucho de los bailes y los invitaron a regresar. (Pág. 3)

ANTON GRČMAN

En este número continuamos conociendo la vida del sacerdote Anton Grčman quién al llegar a la Argenti-na, por medio del sacerdote Hladnik, se estableció en la parroquia Santa Amelia en Buenos Aires. Después de 8 meses de trabajo y estudio del idioma, recibió el permiso para su primera homilía en castellano. Tres años más tarde ya estaba en Córdoba, donde continuó su trabajo pastoral en varias parroquias de dicha provincia. Aceptó el reto de reconstruir la parroquia Santa Trinidad y convocar nueva-mente a los fieles. Una anécdota relatada cómo le agrade-cen por revitalizar la confianza con el ejemplo y el trabajo desinteresado. Grčman incluso organizó un taller de arte. El padre Antón falleció el 03/11/1994 en el hogar para sa-cerdotes en Los Molinos, Córdoba. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Re-dacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com** **Za Društvo ZS:** Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Pete-lin, Jože Horn, Franci Znidar, Božidar Bajuk, Nežka Lovšin Kržišnik, Marijana Pirc Ahlin, Vinko Rode in Jožica Kacin. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 600.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 820.-; beli papir \$ 930.-; Bariloche; \$ 785.-; obmejne države Argentine, 250.- US dol.; ostale države Amerike, 280.- US dol.; ostale države po svetu, 300.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 200.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.** **Čeke:** V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v ino-zemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: **info@vilko.com.ar**

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo

Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellana 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA PATAGONIA Storitve María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

Ni boljših balinarjev kot so naši

Jure Kozjek

(foto) v igri bližanja (ubranil je naslov svetovnega prvaka, kar verjetno ni uspelo še nikomur v zadnjih dvajsetih letih) in Dejan Tonejc z igro v krog.

Srebrni medalji sta osvojila Davor Janžič in Jure Kozjek v igri dvojic, Davor Janžič pa še v natančnem zbijanju.

Za šesto medaljo, bronasto, je poskrbela slovenska štafeta, ki sta jo sestavljala Aleš Borčnik in Anže Petrič.

Na svetovnem prvenstvu v balinanju v Bahíji Blanci so Slovenci kar petkrat nastopili v finalu in tako kot v Feltrah dve leti nazaj osvojili tri naslove svetovnih prvakov. S šestimi osvojenimi odličji, prav v vseh disciplinah, pa je Slovenija najuspešnejša udeleženka.

Zlata odličja so osvojili Aleš Borčnik v hitrostnem zbijanju, Jure Kozjek

OBVESTILA

ČETRTEK, 21. novembra:

Srečanje birmancev, njihovih staršev in botrov s škofom ob 19. uri v Slovenski hiši.

PETEK, 22. novembra: Medorganizacijski svet, ob 20. uri na Slovenski Pristavi.

Sobota, 23. novembra: IV Evropski večer, ob 19,30 uri v Carapachaju.

Birma v Slovenski vasi v Lanusu.

NEDELJA, 24. novembra:

Nedelja Kristusa Kralka in BIRMA, ob 17. uri v ukrajinski stolnici (Ramón Falcón 3960 CABA).

PETEK, 29. novembra: odprtje skupinske razstave skulptur, fotografij in umetniških predmetov ob 19,30 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 30. novembra:

Razstava SKA bo odprta od 17. do 21. ure, v Slovenski hiši.

venski hiši.

NEDELJA, 1. decembra:

Srečanje z zgodovinarji in novinarjem, ob 10. uri v Našem domu San Justo.

SOBOTA, 7. decembra:

XXIV. Veselica narodnih plesov, ob 20. uri na Slovenski Pristavi.

NEDELJA, 8. decembra:

Prvo sveto obhajilo. Nedelja, 15. decembra:

Zlata maša dr. Jureta Rodeta v cerkvi Marije Pomagaj ob 10. uri.

NEDELJA, 15. decembra:

Koncert vokalne skupine Muččas, ob 19. uri v Colegio Máximo San Miguel.

NEDELJA, 22. decembra:

Duhovna obnova za žene in moške v Slovenski hiši.

Božični koncert v San Martinu, ob 19. uri v zavodu Srca Jezusovega.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENJI

19. novembra 2013

1 EVRO	1,35 US dolar
1 EVRO	1,41 KAD dolar
1 EVRO	8,25 ARG peso

SLOVENCİ IN ŠPORT

SVETOVNA - TRETJIČ ZAPORED

V Kranju, kjer je padel zastor na letošnjo sezono svetovnega pokala v športnem plezanju, se je vendarle slišala slovenska državna himna Zdravljica. To so zavrteli v čast Mine Markovič (foto), ki je že tretjič zapored postala skupna zmagovalka svetovnega pokala v kombinaciji.

Markovičeva je sicer svetovni pokal

pripadlo Markovičevi.

TINA MAZE NA TRETJI STOPNIČKI

Črnjanka Tina Maze je bila tretja na slalomu za svetovni pokal alpskih smučark v Leviju na Finskem. Prepričljivo je zmagala Američanka Mikaela Shiffrin (1:55,07), druga je bila Nemka Maria Höfl Riesch, Mazejeva pa je prve zmagovalne stopničke v Leviju osvojila z zaostankom 1,61 sekunde.

LEON ŠTUKELJ NA GOOGLU

Spletni brskalnik Google se je 12. novembra na svojevtrsten način poklonil legendi slovenskega športa, olimpijcu Leonu Štuklju. Ob 115-letnici njegovega rojstva so namreč v njegovo čast na slovenski strani google.si objavili logotip s silhueto telovadca na krogih.

OD INTERJA K CITYJU?

Slovenski reprezentant Samir Handanović se je spet znašel v središču pozornosti nogometne javnosti. Kot poročajo iz Anglije, se je zanj ogrel Manchester City oziroma njegov trener Manuel Pellegrini. Za vratarja milanskega Interja naj bi iz Manchesterja že poslali ponudbo v višini 20 milijonov funtov.

Mina Markovič

v težavnosti končala na drugem mestu. Zmagala je Japonka Momoka Oda, druga je bila njena rojakinja Akijo Noguči, odločitev o tekmovalki, ki je osvojila tretje mesto pa je padla s sodniško odločitvijo šele po tekmi. Tretje mesto je tako vendarle

Vojaki v Afganistanu

Pri izvajanju usposabljanja pripadnikov afganistanske vojske je včeraj popoldne na območju delovanja slovenskega kontingenta v operaciji ISAF prišlo do strelskega incidenta, v katerega je bila udeležena tudi skupina šestih pripadnikov Slovenske vojske. Na napad so odgovorili z ognjem, pri čemer ni bil nihče poškodovan in so se po incidentu varno vrnili v bazo, so zapisali na spletni strani ministrstva za obrambo.

O incidentu je bil takoj obveščen minister za obrambo Roman Jakič, ki je o dogodku obvestil predsednika Republike Slovenije in vrhovnega poveljnika obrambnih sil Boruta Pahorja in predsednico Vlade Republike Slovenije Alenko Bratušek. Vsi pripadniki slovenskega kontingenta v Afganistanu se počutijo dobro, so še zapisali na ministrstvu za obrambo.

»To je bil eden večjih incidentov, kjer je šlo za neposredni napad na pripadnike

Slovenske vojske ... Veseli me, da ni bil nihče poškodovan in da so se naši fantje po incidentu varno vrnili v bazo,« je incident v Bruslju komentiral obrambni minister Roman Jakič.

Pojasnil je, da je bilo v bojni skupini, ki je bila udeležena v strelskem incidentu, skupaj od deset do petnajst pripadnikov mednarodne operacije ISAF, med njimi torej tudi šest slovenskih vojakov.

Napadalci so na pripadnike operacije ISAF po Jakičevih besedah streljali z avtomatskim orožjem in težkim mitraljezom, na kar so ti odgovorili z osebno oborožitvijo ob pomoči dveh letal F16. »Odzvali so se v skladu s pravili Slovenske vojske in ISAF,« je poudaril minister in dodal, da v obračunu ni bilo poškodovanih, ne na strani pripadnikov Slovenske vojske in zaveznikov ne na strani napadalcev. Prav tako ni bilo kolateralne škode v smislu, da bi nastradali neuniformirani pripadniki.

XXIV. Veselica Narodnih Plesov

Na razpolago štrudelj, čevapčiči, in še veliko drugih dobrot!

Sobota 7. decembra ob 20. uri
na Slovenski Pristavi
República de Eslovenia 1851 - Castelar

Odrasli \$25
Do 12 leta brezplačno

Vas pričakujemo!!!
V primeru slabega vremena, se veselica prestavi na soboto 14. decembra

Uradne ure za stranke v Slovenski hiši (atención al público)

V pisarnah v Slovenski hiši (Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna, Svobodna Slovenija) smo na razpolago rojakom:

ponedeljek, sredo in petek, od 10. do 19. ure.

Hvala za razumevanje!

NAŠ DOM

SAN JUSTO

VABI NA SREČANJE

z zgodovinarico dr. Tamaro Griesser Pečar,
z novinarjem Jožetom Možina,
z zgodovinarjem mag. Renatom Podbersičem in
z novinarjem Tinom Mamičem.

V nedeljo, 1. decembra 2013, ob 10. uri

Vsi lepo vabljeni!

Slovenska kulturna akcija vas

prisrčno vabi na odprtje skupinske razstave skulptur, fotografij in umetniških predmetov, ki bo v petek, 29. novembra ob 19,30. uri, v dvorani dr. Tineta Debeljaka v Slovenski hiši.

Razstava bo tudi odprta v soboto 30. novembra od 17. do 21. ure.